

Kennemer Golf & Country Club
T.a.v. de [REDACTED]
Kennemerweg 78
2042 XT ZANDVOORT

VERZONDEN 13 SEP. 2022

Zaaknummer : OD.364107
Behandelaar : de [REDACTED]
Betreft : Wnb; bestrijding konijn op golfbaan
Locatie : Kennemerweg 78, Zandvoort

Geachte [REDACTED],

Op 17 januari 2022 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 en 3.26 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 16 juni 2022 en 5 september 2022 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. U bent voornemens om maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door het **konijn** (*Oryctolagus cuniculus*) uit te voeren, door konijnen zowel te vangen of doden en door vaste voortplantings- of rustplaatsen van konijnen te vernielen. U wilt daarbij gebruik maken van de middelen geweer, hond (niet zijnde lange hond), fret en buidel. Tevens vraagt u ontheffing aan voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang, het gebruik van het geweer in een veld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen, het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom of de direct daaraan grenzende terreinen en het gebruik van het geweer voorzien van een instrument om in de nacht te schieten. U vraagt de ontheffing aan voor de periode van 7 juli 2022 tot en met 31 december 2027. Uw aanvraag is bij ons geregistreerd onder zaaknummer OD.364107.

Besluit

Wij besluiten om u de aangevraagde ontheffing te verlenen om met de middelen geweer, hond (niet zijnde lange hond), fret, buidel en kunstmatige lichtbronnen het konijn te bestrijden en vaste voortplantings- en rustplaatsen te vernielen, waarbij wij u tevens ontheffing verlenen voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang, in een veld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen, binnen de bebouwde kom en voorzien van een instrument om in de nacht te schieten.

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2027.

Hieronder motiveren wij ons besluit.

Onderwerp

De golfbaan van de Kennemer Golf & Country Club (hierna: KG&CC) ligt aan de Kennemerweg 78 te Zandvoort. De golfbaan ligt gedeeltelijk binnen de bebouwde kom van de gemeente Zandvoort. Het terrein heeft een oppervlakte van ongeveer 90 hectare, en is omsloten door het Natura 2000-gebied 'Kennemerland-Zuid'. Zie bijlage 1 bij dit besluit voor een kaartweergave van de ligging van de golfbaan. De golfbaan heeft een open karakter en loopt geleidelijk over in het naastgelegen Natura 2000-gebied. Langs de aangelegde holes (één hole bestaat uit de tee (afslagplaats), fairway (deel tussen tee en green) en green (met daarin "the hole")) ligt de rough, wat als begrenzing dient van de verschillende holes, het omliggende Natura 2000-gebied en de grenzen van de KG&CC. De rough bestaat bij de KG&CC voornamelijk uit lage duinen met een ruige begroeiing van duindoornstruweel.

U beschrijft dat de KG&CC in de jaren 2010 en later last had van een konijnenplaag. De konijnen veroorzaakten veel schade aan de golfbaan en zorgde door het grote aantal konijnenholen voor onveilige situaties voor de spelers. U geeft aan dat het prestigieuze KLM Open Golf toernooi, één van de grootste sportevenementen in Provincie Noord-Holland, niet langer kon worden georganiseerd op de golfbaan van de KG&CC vanwege deze schade. De konijnenpopulatie op de golfbaan bestond volgens u in 2014 uit 2500 à 3000 individuen.

In 2014 kreeg KG&CC een ontheffing voor het doden van konijnen, om zo excessieve schade te beperken en onveilige situaties te voorkomen. In 2017 is deze ontheffing opnieuw afgegeven, en had een looptijd tot en met 31 januari 2022. Op het besluit van 2017 is beroep aangetekend¹, wat ongegrond is verklaard. Uit uw gegevens blijkt dat tussen 2014 en eind 2021 3708 konijnen zijn gedood, gemiddeld 464 per jaar. U geeft aan dat de schadesituatie op de golfbaan in het begin van 2022 onder controle was, met een stabiele populatiegrootte die door de uitvoerders geschat wordt op 300 à 350 individuen.

Met uw huidige aanvraag van 17 januari 2022 vraagt u om een ontheffing om de bestrijding van het konijn op een vergelijkbare wijze voort te zetten, omdat u ervan uitgaat dat het nodig blijft om de door konijnen veroorzaakte schade op de golfbaan voor u op een acceptabel niveau te houden.

Wettelijk kader

Bescherming

Het konijn (*Oryctolagus cuniculus*) is opgenomen in de bijlage, onderdeel A van de Wnb. Op grond van artikel 3.10 van de Wnb is het verboden:

- in het wild levende dieren van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, van de Wnb, opzettelijk te doden of te vangen (3.10, onderdeel a);
- de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen (3.10, onderdeel b).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.10 ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is verleend, er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

In aanvulling op de redenen, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, kan krachtens artikel 3.10, tweede lid, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband houden met handelingen:

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

¹ ECLI:NL:RBNHO:2018:8022

- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- in het algemeen belang.

Ter behartiging van de in of bij de Wnb genoemde belangen kan van deze verbodsbepalingen worden afgeweken, indien een andere bevredigende oplossing ontbreekt en indien er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Vrijstellingen

Voordat een ontheffing als door u aangevraagd kan worden verleend dient eerst te worden gezien of een vrijstelling is verleend.

Landelijke vrijstelling

Op grond van artikel 3.15, eerste lid van de Wnb zijn soorten aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, en die in het gehele land schade veroorzaken. Met deze aanwijzing wordt het mogelijk af te wijken van de verbodsbepalingen zoals genoemd onder artikel 3.1 (vogels) respectievelijk 3.10 (overige soorten) ter voorkoming van schade aan de in artikel 3.15, lid 6 Wnb genoemde belangen.

Voordat een ontheffing verleend kan worden dient eerst te worden gezien of een vrijstelling is verleend. Artikel 3.1 van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb) benoemt de landelijk vrijgestelde soorten. Het konijn is een landelijk vrijgestelde soort. De middelen en methoden waarvoor u ontheffing vraagt zijn echter niet aangewezen als middelen en methoden die gebruikt kunnen worden bij de uitvoering van de landelijke vrijstelling. U kunt dus niet van de landelijke vrijstelling gebruik maken.

Provinciale vrijstelling

Artikel 3.15, derde lid van de Wnb biedt Provinciale Staten de mogelijkheid om bij verordening soorten aan te wijzen die niet reeds landelijk zijn aangewezen, niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, en die in hun provincie schade veroorzaken. In artikel 4.9 van de Omgevingsverordening NH2020 van 22 oktober 2020 is benoemd van welke verbodsbepalingen mag worden afgeweken, voor de in de bijlage 4c van de verordening opgenomen soorten.

Het konijn is opgenomen in bijlage 4c van de Omgevingsverordening NH2020. De provinciale vrijstelling ziet echter niet op de door u geschade belangen en kan daarom niet gebruikt worden.

Jacht

De uitoefening van de jacht geldt onder de Wnb als een vrijstelling. Het konijn is op grond van artikel 3.20, lid 2 van de Wnb aangewezen als wildsoort. Op 28 juli 2022 is door de Minister voor Natuur en Stikstof besloten dat de jacht op het konijn in het seizoen 2022/2023 niet wordt geopend². Het konijn kan daarom niet worden bejaagd op grond van artikel 3.20. De middelen en methoden waarmee u het konijn op de golfbaan wilt bestrijden komen daarnaast niet overeen met de middelen en methoden die voor de uitoefening van de jacht zijn bepaald. De golfbaan is daarnaast ook ten dele onderdeel van de bebouwde kom. Het uitvoeren van jacht binnen de bebouwde kom is niet mogelijk. De bejaging van het konijn op de manier die u in de voorliggende ontheffingsaanvraag voor ogen heeft is voor u daarom niet mogelijk.

Conclusie

Omdat de door u aangevraagde ontheffing niet kan worden uitgevoerd op grond van reeds bestaande vrijstellingen of de jacht is het voor u noodzakelijk om een ontheffing te verkrijgen.

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/07/28/minister-van-der-wal-definitief-geen-jacht-op-konijn-en-beperkingen-jacht-op-haas-in-seizoen-2022-2023>

Locatiebezoek

Op 17 maart 2022 zijn een toezichthouder en vergunningverlener van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord naar aanleiding van uw aanvraag na zonsondergang op bezoek geweest bij de KG&CC. Tijdens het bezoek is schade geconstateerd in de vorm van konijnenholen in de rough en langs de rand van de fairway. Ook werden oppervlakkig gegraven kuiltjes gezien op de holes, en ook uitwerpselen op en rondom de holes. Het terrein is rond de zuid- en westzijde omheind met harmonicagaas, en aan de noord- en oostzijde met schapengaas, al zijn dit geen konijnenwerende hekken. Met behulp van warmtebeeldcamera's zijn tijdens de controle na zonsondergang konijnen gezien. Tijdens het bezoek is de aanvraag ook met u besproken.

Onze toezichthouder heeft beoordeeld dat het gebruik van het geweer, voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten, op de terreinen van de KG&CC veilig kan plaatsvinden, zowel de delen die binnen als buiten de bebouwde kom liggen. Er is sprake van voldoende kogelvang, en omdat er 's nachts wordt uitgevoerd (wanneer de golfbaan dicht is), is er ook geen kans dat er nog bezoekers aanwezig zijn. Het geweer, voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten, kan op de golfbaan veilig worden gebruikt.

Overwegingen

Zoals in artikel 3.3 van de Wnb wordt beschreven moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan voordat een ontheffing van de eerder genoemde verbodsartikelen kan worden afgegeven. Hieronder zullen de verschillende afwegingen beschreven worden.

Schade aan wettelijk belang

Een ontheffing kan uitsluitend worden verleend indien dit nodig is vanwege één of meer van de in artikel 3.8, lid 5, onderdeel b van de Wnb genoemde belangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het belang ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen (artikel 3.10, lid 2, onderdeel b van de Wnb).

Zoals al eerder is beschreven is er op de golfbaan, wat een sportveld is, vanaf 2010 sprake geweest van een grote populatie konijnen, wat in die jaren aanzienlijke schade heeft veroorzaakt aan de golfbaan. Konijnen foerageren op de golfbaan voornamelijk het proteïnerijke, voedzame gras van de holes (tee, fairway en green). Daarnaast graven de konijnen in de rondom en tussen de banen gelegen rough grotere gangenstelsels als vaste rust- en schuilplaatsen, en kleinere wentels als voortplantingsplaatsen.

Schade aan de holes door graaf- en vraatschade van konijnen uit zich op meerdere manieren. Niet alleen kost het geld en mankracht om deze schade te herstellen, maar het heeft er in het verleden ook toe geleid dat het KLM Open Golf toernooi niet meer kon worden georganiseerd vanwege die schade. Dit heeft voor veel (financiële) schade gezorgd. Uit de door u aangeleverde gegevens blijkt dat de herstelwerkzaamheden in 2017 22.423 euro kostten; in 2021 waren deze kosten gedaald naar 12.094 euro. U geeft aan dat er door de bestrijding van het konijn in de periode 2017-2021 37.494 euro is bespaard aan schadeherstel. U benoemt daarbij echter wel dat alleen financiële schade niet het hele verhaal vertelt. De schade kan bijvoorbeeld ook bestaan uit het gebrek aan speelplezier voor bezoekers of de introductie van noodzakelijke nieuwe regels, met als gevolg het verlies van de KLM Dutch Open, wat voor u een inkomstenderving van 300.000 euro per toernooi betekent.

De gangenstelsels in de rough zijn daarnaast gevaarlijk voor bezoekers van KG&CC. Bezoekers zoeken in de rough naar verloren ballen, en het is voorgekomen dat zij in konijnenholen zijn gestapt. U geeft aan dat er jaarlijks circa vier golfers verwondingen door konijnenholen oplopen, variërend van verzwikkingen en verstuikingen van enkels, tot pols- en schouderbreuken. Bij ons bezoek op 17 maart 2022 is ons inderdaad opgevallen dat de konijnenholen in de ruige begroeiing lastig te ontdekken zijn, wat de kans op ongelukken alleen maar groter maakt.

Ook de plaatsing van het konijn op de landelijke vrijstellingslijst geeft weer dat schade door konijnen door de wetgever erkend wordt als een algemeen bekend probleem, daar de vrijstelling onder andere is afgegeven in het belang ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

Door de bestrijding van de afgelopen jaren is het volgens u gelukt om de konijnenpopulatie zodanig te verkleinen dat er nu sprake is van een acceptabele balans tussen de jaarlijks opgelopen schade en de grootte van de konijnenpopulatie. Het in gelijke mate voortzetten van de bestrijding is volgens u echter nodig, om te voorkomen dat de konijnenpopulatie, en daarmee ook de door konijnen veroorzaakte schade, ongebreideld kan toenemen.

Op basis van de door u ingediende aanvraag en de daarbij behorende gegevens achten wij voldoende aangetoond dat er sprake is van het in het geding zijn van het door u genoemde wettelijke belang.

Staat van instandhouding

Landelijke situatie

Een ontheffing kan uitsluitend verleend worden wanneer er door de activiteiten geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Uit recent onderzoek van Wageningen Environmental Research (WENR) is gebleken dat de staat van instandhouding van het konijn in Nederland zeer ongunstig is³. Het verspreidingsgebied en leefgebied van het konijn worden als gunstig beoordeeld, maar de populatie als zeer ongunstig. De beoordeling van het toekomstperspectief is onbekend. Door de zeer ongunstige beoordeling van de populatie wordt het konijn als soort in het geheel in een zeer ongunstige staat van instandhouding geplaatst.

Uit het onderzoek van WENR blijkt dat de verspreiding van het konijn sinds 1950 toegenomen of stabiel is, waarbij de soort zich vanaf de hoge zandgronden vanaf 1946 over vrijwel heel Nederland heeft verspreid, onder andere door drainage van natte gebieden en door aanleggen van grote zandlichamen door bouwprojecten. Uit tellingen is geconcludeerd dat de Nederlandse konijnenpopulatie vanaf het midden van de 20^e eeuw met 95% is gereduceerd ten opzichte van de periode voor 1946, na de introductie van het myxomatose-virus in 1952. Vanaf de jaren '70 namen de aantallen toe vanwege ontwikkelde resistentie, maar vanaf 1990 zorgde een nieuwe virusziekte, RHD, wederom voor een landelijke afname. Nu ook voor dit virus resistentie lijkt te zijn opgebouwd nemen de aantallen konijnen in de duinen weer toe, maar in geïsoleerde natuurgebieden en op de zandgronden in het oosten van het land is dit nog niet het geval. Groei van de in het verleden door ziekten kleiner geworden konijnenpopulaties wordt gehinderd door het verdwijnen van kortgrazige vegetatie door verminderde graasdruk van konijnen, predatie, isolatie van populaties en met name verruiging van het leefgebied door stikstofdepositie. WENR verwacht dat de landelijke maatregelen die in de toekomst zullen worden getroffen met betrekking tot de vermindering van stikstofdepositie positief kunnen bijdragen aan de groei van de landelijke populatie en aan het herstel van geschikt leefgebied. Of de landelijke maatregelen voldoende zijn om de huidige bedreigingen op landelijk niveau teniet te doen, is echter niet te voorspellen.

Gelet op de zeer ongunstige staat van instandhouding van het konijn op landelijk niveau is het daarom van belang om zorgvuldig te beoordelen wat de conditie van de lokale konijnenpopulatie bij de KG&CC is en in hoeverre de bestrijding van het konijn aldaar negatieve invloed kan hebben op de lokale staat van instandhouding en welke raakvlakken dit heeft met de ontwikkelingen op landelijk niveau.

Lokale situatie

U geeft aan dat het konijn een snelle voortplanting kent, waarbij in gunstige omstandigheden twee tot drie nesten per jaar kunnen worden behaald. De voortplantingsperiode valt grofweg in de periode van januari tot en met juli. Per nest kunnen drie tot maximaal negen jongen worden grootgebracht. De voortplanting is afhankelijk van de voedselvoorziening in het leefgebied. Op de golfbaan is de voedselvoorziening volgens u uitermate geschikt en is er dus sprake van een uiterst geschikt leefgebied voor het konijn. Dit komt doordat het beheer van de golfbaan ten goede komt van het konijn, omdat de grasmat van de holes voortdurend wordt bemest en voorzien van water. Er is dus gedurende het gehele zomerseizoen sprake van een aanbod van proteïnerijk grasland. U geeft aan dat een vrouwelijk konijn in een gunstig jaar en onder gunstige omstandigheden al gauw meer dan 18 jongen ter wereld kan brengen. Juveniele konijnen kennen een hoog sterftcijfer. Tot wel 80% van de juvenielen overlijdt voordat ze drie maanden oud zijn.

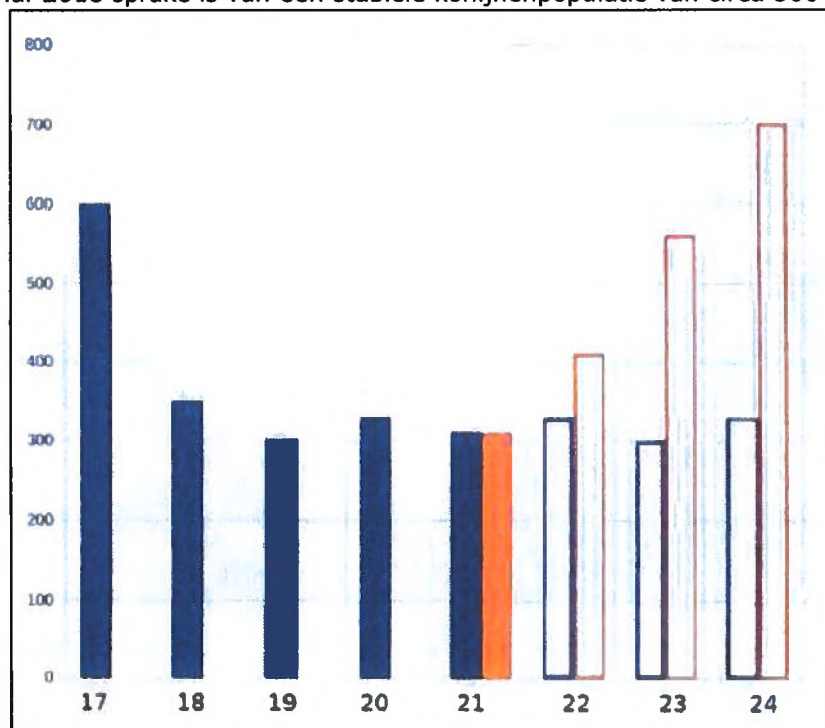
³ [REDACTED] & [REDACTED], 2022. *Staat van instandhouding haas en konijn*. Wageningen, Wageningen Environmental Research, Rapport 3153

Op de golfbaan vindt natuurlijke regulering van de populatie voor het merendeel op twee manieren plaats. Zo is er in de eerste plaats volgens u sprake van incidentele predatie door zwarte kraai, buizerd, vos, huiskat, bunzing, boommarter en steenmarter. Dit heeft u ook waargenomen. U geeft aan dat dit echter kleinschalig is, omdat de omliggende duindoornstruwelen veel dekking geven waar konijnen in kunnen vluchten. Exacte cijfers over het aantal gepredeerde konijnen op de golfbaan zijn er niet.

In de tweede plaats kunnen ziektes zoals myxomatose, VHS of RHD, zoals al eerder benoemd, een grote impact hebben op de konijnenstand. U geeft aan er in 2017 wel konijnen zijn aangetroffen met myxomatose, maar dat u in 2022 geen konijnen heeft gezien die een ziektebeeld vertonen. U gaat er dus van uit, op basis van uw eigen waarnemingen, dat de konijnenpopulatie op de golfbaan gezond is, dat er voortplanting plaatsvindt en dat de populatie zich uitbreidt door het gebrek aan intensieve predatie of ziekten, in combinatie met de voedselrijke leefomgeving.

U beschrijft dat de konijnenpopulatie op de golfbaan in 2016 uit 2500 tot 3300 konijnen bestond. Na een grote bestrijdingsinspanning in 2016 is het effect van de konijnenbestrijding vanaf 2017 goed te merken geweest, toen er circa 600 konijnen zijn geteld op de golfbaan. Uit uw gegevens blijkt dat er vanaf 2018 sprake is van een stabiele konijnenpopulatie van circa 300 tot 350 dieren

(zie figuur 1), waarbij u vanaf 2017 gemiddeld heeft. Hoewel de konijnen nog aan de veroorzaken, schade momenteel

1), waarbij u jaarlijks 365 konijnen gedood. aanwezige altijd schade golfbaan is deze volgens u te overzien.

Figuur 1. De gekleurde blauwe kolommen geven de konijnenpopulatie weer tussen 2017 en 2021, op basis van jaarlijkse tellingen in november. De open blauwe kolommen voorspellen de populatieontwikkeling bij gelijke voortzetting van de huidige bestrijding. De open rode kolommen voorspellen de populatieontwikkeling wanneer er geen bestrijding meer zou plaatsvinden. Bron: Notitie Els & Linde B.V., d.d. 14 januari 2022.

Omdat het konijn een belangrijke rol speelt in het duinlandschap is het ook van belang om te bekijken welke relatie de konijnenpopulatie op de golfbaan heeft met de konijnen in het omringende Natura 2000-gebied 'Kennemerland-Zuid'. In dit gebied beïnvloedt het konijn door graaf- en foerageergedrag de instandhouding van verschillende habitattypen op een positieve manier, en wordt een lage konijnenstand in het gebied als knelpunt gezien⁴. Het duinlandschap rondom de golfbaan is voor konijnen vrij voedselarm, terwijl de holes van de golfbaan naar verhouding juist zeer voedselrijk zijn. De golfbaan zou daarom als een 'sink' kunnen fungeren, een aantrekkelijke plek waar konijnen van buitenaf naartoe trekken en waar ze vervolgens blijven.

Hiervan is volgens u echter geen sprake. BIJ12/Unit Faunafonds heeft in een eerder advies geconcludeerd dat de hoge populatiedichtheid op de golfbaan, gecombineerd met het feit dat konijnen territoriaal zijn ervoor heeft gezorgd dat een deel van de populatie op de golfbaan is uitgeweken naar delen buiten de golfbaan. Er is dus sprake van uitstroom, en geen instroom⁵. U stelt verder dat rondom de golfbaan meerdere barrières liggen waar proteïnerijk voedsel ontbreekt, bijvoorbeeld bestaand uit hoge duinvegetatie zoals duindoorn- en braamstruweel, helmgras en struiken en bomen, een kanaal, een fietspad en een open duinstructuur met open zandige stukken afgewisseld met duindoornstruweel en solitaire struiken. De voedselvoorziening rondom de golfbaan wordt geconcentreerd op de holes (tee, fairway, green). Tot slot is de dispersieafstand van konijnen volgens u overdag maximaal 200 meter, enige fluctuaties daargelaten. De conclusies die uit deze informatie kunnen worden getrokken zijn dat er vanaf buiten de golfbaan weinig tot geen konijnen de golfbaan op verhuizen, en dat er eerder sprake zou kunnen zijn van een uitstroom dan instroom. Verder is de voedselarme begrenzing van de golfbaan een natuurlijke barrière, die voorkomt dat konijnen, vanwege hun kleine dispersieafstand, makkelijk van buitenaf de golfbaan op migreren, dan wel vanaf de golfbaan naar buiten verhuizen. De populatie op de golfbaan is volgens u daarom een geïsoleerde metapopulatie. Deze conclusie werd door de rechtbank ook ondersteund⁶. Wij zien, gelet op het voorgaande, geen aanleiding om nu tot een andere conclusie te komen en zijn met u van mening dat de populatie op de golfbaan een geïsoleerde populatie is, met weinig tot geen uitwisseling met konijnen uit het omringende duingebied.

Conclusie staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van het konijn is zeer ongunstig. U heeft naar ons oordeel echter gedegen toegelicht waarom de konijnenpopulatie op de golfbaan geïsoleerd is van de populaties in het omringende duingebied. Het betreft een gezonde, zonder aanwijzing dat er ziektes heersen. Gelet op de tellingen en het aantal konijnen wat er de afgelopen jaren is gedood komen wij tot de conclusie dat uw schadebestrijding in de voorgaande jaren heeft geleid tot een stabiele populatie. Het op gelijke wijze voortzetten van de bestrijding van het konijn op de golfbaan doet daarom naar ons oordeel geen afbreuk gedaan aan het streven om konijnenpopulaties in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, zowel niet landelijk, als niet in het omringende duingebied of op de golfbaan zelf.

Andere bevredigende oplossingen

Een ontheffing kan uitsluitend verleend worden als er geen andere bevredigende oplossingen bestaan.

Niets doen

De huidige bestrijding stoppen is volgens u geen optie. U constateert dat door de bestrijding van de laatste jaren de konijnen zijn verdreven naar de baangrenzen, waar nog duindoornstruweel aanwezig is. Dit is voor u een acceptabele situatie. U gaat ervan uit dat het stoppen van de bestrijding zal leiden tot een sterke toename van de konijnenpopulatie, onder andere door de hoge voortplantingssnelheid van het konijn en de voedselrijkdom van de golfbaan, gecombineerd met het gebrek aan intensieve predatie of ziekten (zie ook figuur 1). Met de toename van de populatie zal de schade aan de golfbaan ook toenemen. Dit wordt volgens u bevestigd door de situatie op de Noordwijkse Golfclub (gelegen in de provincie Zuid-Holland), waar een aantal ongeplande minder intensieve bestrijdingsjaren heeft geleid tot een toename van het aantal konijnen en bijbehorende schade. Wij zijn met u van mening dat niets doen geen andere bevredigende oplossing is.

⁴ Natura 2000 beheerplan Kennemerland-Zuid 2018-2024

⁵ (2015) Schriftelijke brief BIJ12/Unit Faunafonds met kenmerk BIJ12.2015.0581.FF. Advies reductie konijnenschade golfbaan. d.d. 21 juli 2015

⁶ ECLI:NL:RBNHO:2018:8022

Konijnenwerend raster

Het plaatsen van een konijnenwerend raster, eventueel met klappoortjes, rondom de golfbaan is volgens u geen optie. Klappoortjes, ook wel dassenpoortjes genoemd, werken zodanig dat de konijnen wel het gebied uitkunnen, maar niet naar binnen. Uit het eerdere advies van BIJ12/Faunafonds van 21 juli 2015 blijkt dat het golfterrein onderdeel is van een ecologische verbindingszone; het afschermen daarvan is vanuit ecologisch oogpunt af te raden omdat ook de uitwisseling van andere fauna in het geding komt. Daarnaast is de populatie (zoals al eerder is beschreven) geïsoleerd en migreren ze weinig tot niet. Het afrasteren van het gebied zal daarom weinig effect opleveren. U levert verder ook nog aanvullend onderzoek aan waaruit het gebruik van klappoortjes/dassenpoortjes door dieren niet bewezen effectief was⁷. Tot slot is de aanschaf van zulk hekwerk op deze schaal erg duur, wat geleet op de te verwachten beperkte effecten naar ons oordeel ook financieel niet verantwoord is. Deze conclusies werden door de rechtbank ook ondersteund⁸. Wij zijn met u van mening dat het plaatsen van een konijnenwerend raster, eventueel met klappoortjes of andere uittredingsmogelijkheden, geen andere bevredigende oplossing is.

Wegvangen en elders uitzetten

Het wegvangen van de konijnen en deze elders in geschikt leefgebied uitzetten is volgens u geen optie. Het is niet mogelijk om snel en effectief in één voortplantingsseizoen de gehele populatie weg te vangen; het is aannemelijk dat er altijd konijnen overblijven die zich opnieuw zullen blijven voortplanten. U levert ook onderzoek aan waaruit volgens u blijkt dat het herplaatsen van konijnen vaak niet efficiënt is vanwege stress, predatie, ziekten of steriliteit⁹; dit biedt dus geen garanties voor succes. Deze conclusies werden door de rechtbank ook ondersteund¹⁰. Wij zijn met u van mening dat het wegvangen en elders uitzetten van konijnen geen andere bevredigende oplossing is.

Wildgeurkorrels

Het gebruik van wildgeurkorrels of andere smaak/geurmiddelen om konijnen van de golfbaan te weren is volgens u geen optie. U geeft aan dat het terrein, naast het konijn, ook al wordt bezocht door predatoren zoals boommarters, bunzingen, wezels en de vos, die allen al geursporen achterlaten door hun aanwezigheid. Nog extra geuren toevoegen zal volgens u dus geen gewenst effect opleveren. Daarnaast hebben wildgeurkorrels niet alleen effect op de doelsoort, maar ook op andere soorten; het kan bijvoorbeeld gewenste predatoren ook weren. Het effect van wildgeurkorrels is heel wisselend en niet-selectief¹¹, waardoor wij met u tot oordeel komen dat het gebruik van wildgeurkorrels niet als andere bevredigende oplossing kan worden beschouwd.

Inrichting van het terrein

De inrichting van het terrein kan belangrijk zijn in het sturen van de konijnenpopulatie. Dit blijkt ook uit een eerder advies van BIJ12/Faunafonds van 11 februari 2015, waar belangrijke preventieve maatregelen werden genoemd als het snoeien van dichte opstanden en het beperken en verwijderen van schuil- en voortplantingsmogelijkheden¹². In de laatste jaren bent u bezig geweest met het herinrichten van de golfbaan, deels om delen van het gebied minder aantrekkelijk te maken voor konijnen, maar ook om het gebied op een natuurlijke wijze te kunnen integreren in het omliggende duingebied.

Op meerdere plekken heeft u tussen 2018 en 2022, in lijn met het advies van BIJ12/Faunafonds, duindoornstruweel tussen de holes weggehaald. Dit leidde tot minder schuil- en graafmogelijkheden, en dus minder konijnenholen. Daarbij is ook de schade tot een beheersbaar niveau verminderd op de plekken waar het duindoornstruweel is verwijderd. De plekken waar momenteel nog een grote activiteit van konijnen waar te nemen is bevinden zich grotendeels langs de buitenranden van de golfbaan, waar nog duindoornstruweel beschikbaar. Hier zijn de graafsporen en konijnenholen groter, maar dit is voor u acceptabel. U bestrijdt de konijnen op die plekken dan ook niet intensief.

⁷ [REDACTED] (2015). Monitoren en technische inspectie van faunapassages in provincie Gelderland, 2015. Het gebruik van 42 kleine faunapassages onder de Gelderse provinciale wegen en technische inspectie van passages en bijbehorende faunavoorzieningen. Rapport 15-002. Ecogroen bv Zwolle.

⁸ ECLI:NL:RBNHO:2018:8022

⁹ [REDACTED], Dekker, J. J. A., [REDACTED], & [REDACTED] (2009). The translocation of rabbits in a sand dune habitat: survival, dispersal and predation in relation to food quality and the use of burrows. *Lutra*, 52(2), 109-122.

¹⁰ ECLI:NL:RBNHO:2018:8022

¹¹ [REDACTED], J. Giesen. (2014) Konijnenoverlast in het Stedelijke Gebied. Een afstudeeronderzoek naar de mogelijkheden van niet-dodende bestrijding van overlast en schade door Konijnen in het stedelijke gebied. In opdracht van: [REDACTED] Hogeschool van Hall-Larenstein, mede gefinancierd door BIJ12/Faunafonds

¹² D. Jacobs (2015) Schriftelijke brief BIJ12/Unit Faunafonds met kenmerk BIJ12.2015.0093.FF. Advies ontheffing konijnen. d.d. 11 februari 2015

Het verder ongeschikt maken van het terrein is echter geen optie. Omdat het gebied omgeven is door duinlandschap is ook een gebalanceerde inrichting van de golfbaan volgens u essentieel. Bij de golfbaan is er sprake van een overgang van de reliëfrijke en kalkrijke jonge duinen naar ontkaakte oude duinen, met een soortenrijkdom die ook op de golfbaan aanwezig is. Zeldzame flora zoals het torenkruid en de steenanjer komen voor op de golfbaan, en ook de zandhagedis en duinparelmoervlinder zijn er terug te vinden. De rol van het konijn hierin is groot, omdat het konijn de duinen openhoudt, wat zorgt voor verkalking en ruimte voor het ontkiemen van zeldzame duinflora. Een goede inrichting met oog voor een natuurlijk duinhabitat, waar de konijnenpopulatie ook een plek heeft zonder te veel schade te veroorzaken is daarom een wenselijke situatie die u voor ogen heeft.

Kijkend naar de maatregelen die u al heeft getroffen met betrekking tot terreininrichting, en de positieve resultaten die dat heeft opgeleverd, beschouwen wij het op een andere wijze aanpakken van het huidige terreinbeheer niet als andere bevredigende oplossing.

Het voorlichten van bezoekers

Een deel van de schade bestaat uit verwondingen van bezoekers, bijvoorbeeld omdat ze in konijnenholen stappen die ze over het hoofd zien. Door goede voorlichting kan dit wellicht enigszins beperkt worden. U geeft aan dat nieuwe gasten (zowel leden als niet-leden) door de medewerkers van de golfbaan worden geïnformeerd over de baan, waarbij ook informatie wordt gegeven over konijnen en de schade die ze veroorzaken. Bij grotere evenementen worden er ook waarschuwborden geplaatst. Wij zijn van mening dat uw voorlichtingsinspanning voldoende is om mensen adequaat te informeren over de risico's die de konijnen veroorzaken op de golfbaan. Een andere wijze van voorlichting beschouwen wij daarom niet als andere bevredigende oplossing.

Conclusie andere bevredigende oplossingen

Gelet op het voornoemde zijn wij van oordeel dat er geen andere (preventieve) bevredigende oplossingen bestaan om de konijnenpopulatie en daarmee de bijbehorende schade aan de golfbaan op een acceptabel niveau dan de bestrijding van het konijn.

Middelen en methoden

De bestrijding van het konijn wilt u op de golfbaan overkoepelend op twee manieren in te grijpen. Ten eerste worden konijnen gevangen en gedood met de middelen en methoden geweer, hond (niet zijnde lange hond), fret en buidel. Daarbij wilt u het geweer ook voor zonsopgang en na zonsondergang gebruiken, voorzien van instrumenten om de in de nacht te schieten, op een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen en deels binnen de bebouwde kom ligt. Ten tweede wilt u vaste voortplantings- en rustplaatsen vernielen. Op grond van artikel 3.25, lid 1 van de Wnb moeten wij bij de afgifte van ontheffingen middelen en methoden aanwijzen die mogen worden gebruikt voor het vangen en doden van konijnen. Uit onze Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland van 6 september 2016 volgt uit artikel 5, lid 2 dat wij de inzet van middelen, installaties of methoden, in elk geval beoordelen op nut, noodzaak en effectiviteit, waarbij de mogelijkheid van de toepassing van andere bevredigende oplossingen wordt meegewogen.

Vangen en doden

Geweer, hond (niet zijnde lange hond), fret en buidel

Geweren, honden (niet zijnde lange honden), fretten en buidels worden bij de bestrijding van het konijn algemeen gebruikt. De wetgever heeft deze middelen immers zowel bij de jacht als bij schadebestrijding op grond van de landelijke vrijstelling aangewezen als middelen om konijnen te doden. De Module Haasachtigen van BIJ12 benoemt geweren, fretten en buidels ook als bruikbare middelen¹³. Wij wijzen het geweer, fretten en buidels in deze ontheffing daarom aan als middelen om konijnen te vangen en te doden. De hond (niet zijnde lange hond) wordt hierbij uitsluitend gebruikt als hulpmiddel om eventueel gewonde of gedode dieren op te sporen en te apporteren.

Gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang

U heeft ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang. Op basis van artikel 3.16, lid 1, sub a van het Bnb is het verboden het geweer te gebruiken voor zonsopkomst en na zonsondergang. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van het verbod op het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang.

¹³ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/schade-voorkomen/module-haasachtigen/>

Konijnen zijn voornamelijk in de schemer en de nacht actief. Daarnaast wordt de golfbaan overdag gebruikt door bezoekers, wat er ook voor zorgt dat konijnen zich overdag weinig laten zien. Het gebruik van het geweer overdag is dus niet alleen inefficiënt, maar ook onveilig vanwege de bezoekers. BIJ12/Faunafonds heeft in het eerdere advies van 21 juli 2015 ook geadviseerd om op deze wijze konijnen te bestrijden. Wij verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang.

Gebruik van het geweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten

U heeft een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten. Op basis van artikel 3.13, lid 4 van het Bnb is het verboden om het geweer te voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van het verbod op het gebruik van een geweer voorzien van een instrument om in de nacht te schieten.

Door het geweer te gebruiken, voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten, kan het konijn doelgericht worden bestreden. Ze zijn met zulke instrumenten goed waarneembaar, en het helpt bij het plaatsen van een goed schot, zodat de konijnen zonder onnodig lijden snel kunnen worden gedood. BIJ12/Faunafonds heeft in het eerdere advies van 21 juli 2015 ook geadviseerd om op deze wijze konijnen te bestrijden. Wij verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het geweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten.

Gebruik van het geweer in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen, en gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom

U heeft een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen. Tevens heeft u een ontheffing aangevraagd voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom. Op basis van artikel 3.16, lid 1, sub b van het Bnb is het verboden om het geweer op zulke plekken te gebruiken. Op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wnb is het mogelijk om ontheffing te verlenen van dit verbod.

Hoewel de golfbaan een voldoende groot oppervlak heeft van circa 90 hectare, ligt een gedeelte van de golfbaan binnen de bebouwde kom van de gemeente Zandvoort. Uit artikel 3.12 van het Bnb volgt dat bebouwde kommen niet worden meegerekend bij de berekening van een jachtveld. Daarnaast wilt u ook op de terreinen die binnen de bebouwde kom ligt kunnen uitvoeren. Zoals al eerder genoemd kan het geweer op de golfbaan veilig worden gebruikt. Wij verlenen u daarom ontheffing voor het gebruik van het geweer in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen, en voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom.

Vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen

U vraagt ontheffing aan van het verbod van artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wnb voor het vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van het konijn. Deze rust- en verblijfplaatsen betreffen op de golfbaan (uitgebreide) gangenstelsels, hollen en wentels, die door u worden gedicht of weggegraven. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer zulke hollen op een risicovolle plek voor bezoekers gelegen zijn, maar ook wanneer u werkzaamheden uitvoert om bijvoorbeeld duindoornstruweel te verwijderen. Uit eerdere resultaten is al gebleken dat het dichten van de hollen ervoor zorgt dat er op specifieke plekken minder activiteit en dus ook minder van konijnen zal zijn. BIJ12/Faunafonds heeft in het eerdere advies van 11 februari 2015 ook aangegeven dat het beperken en verwijderen van schuil- en voortplantingsmogelijkheden maatregelen zijn om schade te voorkomen. Gelet op het voorgaande verlenen wij u daarom op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb ontheffing van het verbod van artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wnb voor het vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van het konijn.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u hierbij op de plicht om onnodig lijden bij het doden of vangen van dieren te voorkomen, zoals opgenomen in artikel 3.24, lid 1 van de Wnb. Dit betekent dat u bij het dichten van de hollen, maar overigens ook bij het vangen en doden van konijnen, er te allen tijde voor moet zorgen dat u onnodig lijden voorkomt. Bijvoorbeeld door voorafgaand aan het dichten van de hollen te controleren of er nog konijnen aanwezig zijn in de hollen.

Conclusie

Wij beoordelen uw aanvraag van 17 januari 2022 voor een ontheffing als deugdelijk gemotiveerd. Wij verlenen u daarom de gevraagde ontheffing voor het vangen en doden van het konijn (*Oryctolagus cuniculus*) met gebruik van het geweer, hond (niet zijnde lange hond), fret en buidel, waarbij het geweer kan worden voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten, het geweer kan worden gebruikt na zonsondergang en voor zonsopgang, en het geweer kan worden gebruikt binnen de bebouwde kom en in een jachtveld wat niet voldoet aan de in de wet gestelde eisen. Daarnaast verlenen wij u ook ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van het konijn.

Voorschriften en intrekking ontheffing

Aan dit besluit zijn op grond van artikel 5.3 Wnb voorschriften en een geldigheidsduur verbonden. Op grond van artikel 5.4 Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Wet wapens en munitie

Ten overvloede merken wij op dat het gebruik van het geweer ook is gebonden aan de bepalingen van de Wet wapens en munitie. Uit dien hoofde gelden er regels over het dragen, vervoeren en opbergen van het wapen. De regels van de Wet wapens en munitie kunnen verschillen al naar gelang de categorie wapens waartoe het geweer behoort. De toezichthouders en opsporingsambtenaren van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord houden hierop toezicht.

Besluit

Zaaknummer OD.364107

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelezen

- De aanvraag van de Kennemer Golf & Country Club te Zandvoort van 17 januari 2022

Gelet op

- de artikelen 3.8, 3.10, 3.20, 3.21, 3.25 en 3.26 van de Wet natuurbescherming;
- de artikelen 3.1, 3.12, 3.13, 3.14, 3.15 en 3.16 van het Besluit natuurbescherming;
- de artikelen 3.1 en 3.3 van de Regeling natuurbescherming;

Overwegende dat

- het opzettelijk vangen en doden van konijnen door grondgebruikers op hun eigen gronden ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen reeds is toegestaan op grond van de landelijke vrijstelling;
- de aanvraag voldoet aan de gestelde eisen in de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland van 6 september 2016;
- voldoende is aangetoond dat schade aan de golfbaan wordt veroorzaakt door het konijn;
- in voldoende mate blijkt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- door het verlenen van de gevraagde ontheffing geen afbreuk wordt gedaan aan het streven om het konijn in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;

Besluiten

Aan de Kennemer Golf & Country Club te Zandvoort

1. op grond van artikel 3.8, lid 1 ontheffing te verlenen van:
 - a. het verbod van artikel 3.10, lid 1, sub a van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vangen en doden van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*);
 - b. het verbod van artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van konijnen (*Oryctolagus cuniculus*);
2. op grond van artikel 3.26, lid 3 van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen van:
 - a. artikel 3.13, lid 4 van het Besluit natuurbescherming voor het gebruik van het geweer voorzien van instrumenten om in de nacht te schieten;
 - b. artikel 3.16, lid 1, sub a van het Besluit natuurbescherming voor het gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopgang;
 - c. artikel 3.16, lid 1, sub b van het Besluit natuurbescherming voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom en op jachtvelden die niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen
3. op grond van artikel 3.25, lid 1 van de Wnb de middelen geweer (al dan niet voorzien van instrumenten om de nacht te schieten), hond (niet zijnde lange hond), fret en buidel aan te wijzen als middelen voor het vangen en doden van konijnen. De hond dient hierbij uitsluitend als middel om gewonde of gedode konijnen op te sporen en te apporteren.

Deze ontheffing kan uitsluitend worden gebruikt op het grondgebied van de Kennemer Golf & Country Club zoals weergegeven op de kaart opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit. Op grond van artikel 5.3 van de wet worden aan dit besluit de navolgende voorschriften, beperkingen en een geldigheidsduur verbonden.

Voorschriften en beperkingen

1. De Kennemer Golf & Country Club blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze ontheffing zijn verbonden.
2. Van deze opdracht kunnen slechts die personen gebruik maken die vermeld worden in de bij deze ontheffing behorende lijst van uitvoerders (zie bijlage 2 van dit besluit).
3. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de door de provincie Noord-Holland aangewezen ambtenaren en andere daartoe bevoegde personen.

4. De uitvoerder van de ontheffing moet (een kopie van) de ontheffing, relevante grondgebruikersverklaring(en) en de originele jachttakte bij zich dragen. Deze documenten dienen op eerste aanvraag aan genoemde toezichthouders getoond kunnen worden. Met uitzondering van de jachttakte mogen genoemde documenten langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
5. Het gebruik van de ontheffing mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de ontheffinghouder of uitvoerder hiervan elektronisch melding heeft gemaakt bij de toezichthouders van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord middels het meldformulier via https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Beheer_schadebestrijding. Deze melding is geldig tot en met de eerste zaterdag volgend op de melding.
6. De ontheffinghouder is verplicht om:
 - a. jaarlijks vóór 1 februari;
 - b. én ook binnen vier weken na het verstrijken van de expiratedatum van de ontheffing; te rapporteren aan de provincie Noord-Holland over de wijze waarop er van de ontheffing gebruik is gemaakt.

In de rapportage dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:

- a. alle (preventieve) maatregelen die genomen zijn ter voorkoming van schade;
- b. de inzet en effectiviteit van alle ingezette middelen, inclusief het vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen die in deze ontheffing aangewezen en/of ontheven zijn, opgesplitst per maand;
- c. een overzicht van de door konijnen veroorzaakte schade;
- d. een jaarlijkse telling van de konijnenpopulatie, uitgevoerd door een deskundige op het gebied van konijnen¹⁴. De telling dient de volgende gegevens te bevatten:
 - i. Een uitleg en (wetenschappelijke) onderbouwing van de gekozen telmethode;
 - ii. Reflectie op de gegevens van het voorgaande jaar;
 - iii. Inzicht in welke andere factoren naast bestrijding in het betreffende jaar een positieve dan wel negatieve rol hebben gespeeld in de waargenomen populatieontwikkeling, zoals ziekten, predatie, voedseltekort of andere (a)biotische factoren;
7. Gedode dieren dienen in ieder geval ter voorkoming van de verspreiding van ziekten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voorafgaand aan de eerstvolgende zonsopgang na het doden te worden opgeruimd.

Geldigheid

De ontheffing geldt vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2027.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn tekortschiet en verlenging gewenst is, adviseren wij u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van de uitvoering. Bij deze nieuwe aanvraag dient, buiten de in de voorschriften van deze ontheffing genoemde rapportageplicht, een tot op dat moment actuele rapportage meegeleverd te worden.

Dierenwelzijn

Wellicht ten overvloede wijzen wij u op de zorgplichtartikelen zoals deze zijn geregeld in de Wet natuurbescherming en in het bijzonder artikel 3.24, lid 1 van de wet, welke luidt: "Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt".

Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

¹⁴ Onder een deskundige wordt verstaan een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de [REDACTED] via [REDACTED] of [REDACTED]@odnbn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde S [REDACTED] van Noord-Holland,
namens dezen,

[REDACTED]
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Bijlagen:

- 1 - Locatie en begrenzing Kennemer Golf & Country Club
- 2 - Lijst van uitvoerders

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht & Handhaving OD NHN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.